MALEAHI

Introducere

"Maleahi este ca un amurg tdrziu, care pune capat unci zile lungi; dar mai este in acelasi timp si zorii zilei, care prevestesc glorioasa zi."

- Nasrelsbach

I. Locul unic in Canon

Maleahi ("Solul MeiT, probabil o forma prescurtata a lui *Mala'k-iyyah*, solul lui lehova) se bucura de distinctia de a fi ultimul dintre profeti si puntea de legatura dintre cele doua Teslamente, rndreptand privinle cititorilor spre loan Botezatorul si spre Insusi Domnul Isus.

Ciudat este faptul ca unii cred ca pro-fetia lui Maleahi ar fi anonima si ca numele ar fi doar un titlu al lui Ezra sau al altui scriitor. Ba unii dintre parintii bi-sericii au mers pana acolo meat sa creada ca autorul ar fi fost un Tnger, Tntrucat in greaca (si in ebraica) acelasi cuvant poate insemna §i inger si sol

Mai retinem la Maleahi stilul dialectic (de Tntrebari si raspunsuri), ceea ce i-a determinat pe unii sa-l nunieasca "Socrate al evreilor."

II. Paternitatea

Desi traditia ebraica spune ca Maleahi a apartinut "Marii Sinagogi," si ca a fost levit din Sufa, in Zebulon, nu cunoastem nimic precis despre profet, in afara de datele culese din continutul cartii. Avem toate motivele sa credem ca a fost un scriitor Tndraznet, adesea sever, care, impreuna cu Hagai si Zaharia, i-a chemat pe evreii post-exilici sa revina la relatia lor de speciala parteneri ai legamantului pe care 1-a Tncheiat Dumnezeu cu ei.

III. Data

E limpede ca Maleahi a scris ulterior anului 538 t.Cr., tntrucat a facut uz de un termen aproape exclusiv folosit in perioada post-exilica care desemna functia de *guvernator.*- Este de asemenea evident ca a scris mai tarziu dec^t ceilalti doi profeti post-exilici "minori", Hagai si Zaharia, tntrucat la Maleahi templul este deja terminal, ritualurile fiind reinstituite si, in fapt, suficient de mull timp s-a sours pentru ca sa se fi instaurat o stare de declin spiritual. In plus, zidurile lerusalimului sunt prezen-tate ca rezidite.

Maleahi trebuic, prin urmare, datata Tntre anul 470 si 460 T.Cr.

IV. Fondul si tema

Problemele care sc pun Tn carlca Maleahi sunt aceleasi cu care se confrunta si Neemia - casatoriile mixte cu paganii, practici financiare nedrepte, retinerea zeciuielilor care trebuiau depusc Tn casa lui Dumnezeu si o apatie spirituala generalli. Ele sunt fie aceleasi probleme mentionatc Tn cartea Neemia, fie o repetare sau continuare a acestor probleme la scurt timp dupa perioada lui Neemia.

Din pricina vietii religioase lipsile de prospetime a evreilor post-exilici, Maleahi s-a straduit sa-i trezeasca din apatie, folosind metoda antrenanta a dialogului cu un popor necredincios.

S-a scos Tn evidenta ca Maleahi Tsi rae-rita numele de "Solul Meu" sau "solul lui lehova" (NKJV, Domnului) deoarece Tn patru capitole scurte, profetul desoric trei soli - preotul Domnului (2:2); loan Botezatorul (3:1a); si pe Insusi Domnul nostra (3:16).

Maleahi consemneaza ultimul apcl

Malea hi lansat de Iehova catre poporul Sau in perioada Vechiuiui Testament. DupS asta, glasul profetic va amuti timp de patru se-cole pana la venirea lui loan Botezatorul.

E demn de remarcat ca indiferent cat de "tarziu" ar data unii critici aparitia cartii Maleahi sau a altor profetii, aceste scricri au fost netndoios scrise cu mult Tnainte de venirea lui loan si a Domnului Isus. Astr'el .ele sunt *profetii* aulen.tice, nu Jstorie scrisa *ca si cand* ar fi profetie," cum sustin unii critici distructivi.

SCHITA

- I. ACUZELE ADUSE DE DOMNUL ISRAELULUI, RASPUNSURILE ISRAELULUI SI AMENINTAREA ISRAELULUI CU JUDECATI (1:1-3:15)
 - A. Ingratitudine (1:1-5)
 - B. Sacrilegii comise de preoti (1:6-14)
 - C. Condamnarea preotilor (2:1-9)
 - D. Divorturile si casatoriile mixte (2:10-16)
 - E. Tagaduirea sfinteniei si dreptatii lui Dumnezeu (2:17)
 - F. Paranteza: Venirea lui Mesiacu judecata (3:1-6)
 - G. Alunecarea poporului in pacat (3:7)
 - H. Jefuirea lui Dumnezeu de zeciuieli si ofrande (3:8-12)
 - I. Acuzatii false aduse impotriva lui Dumnezeu (3:13-15) II.

BINECUVANTAREA RAMA§ITEI SI JUDECAREA CELOR RAI (3:16-

^:6)

- A. Restaurarea ramasitei credincioase (3:16-18)
- B. Judecarea celorrai (4:1)
- C. Venirea lui Mesia pentru ramasita (4:2, 3)
- D. fndemnul final la ascultare, cu promisiunea venirii profetului Hie (4:4-6)

Comentariu

I. ACUZELE ADUSE DE DOMNUL ISRAELULUI, RASPUNSURILE ISRAELULUI \$1AMENINJAREA ISRAELULUI CU JUDECATI (1:1-3:15)

A. Ingratitudine (1:1-5)

In primul capitol, fl gasim pe Domnul aducand anumite acuze la adresa oame-nilor, care raspund prin negari foarte vehemente. Mai intai, Domnul le ofera cu toata tandretea dragostea Sa pentru ei, dar ei Ii cer s-o dovedeasca: "In ce fel ne-ai iubit Tu?" El face acest lucru, amintindu-le de iubirea Sa pentru Iacov (din care au descins ei), de faptul ca 1-a respins pe Esau si de judecatile pe care le-a adus peste descendentii lui Esau, edomitii. Ochii israelitilor vor vedea pustiirea Edomului si vor recunoa^te maretia lui Dumnezeu.

B. Sacrilegii comise de preoti (1:6-14)

1:6 In continuare Domnul ii acuza pe preoti ca au dispretuit numele Sau si ca nu L-au cinstit sj nu I-au acordat respectul si reverenta ce I se cuvin. Ei cer dovezi ale purtarii lor lipsite de reverenta.

1:7,8 Domnul. ii acuza ca au adus jertte

Malea 1071 hi

singur popor

intinate. Ei neaga si acest lucru, dar El aminteste ca ei s-au purtat ca si cand orice ar fi fost bun pentru Domnul, indiferent cum ar fi fost. Ei au adus animale de jertfa oarbe si schioape, pe care guvernatorului n-ar fi Tndraznit sa i le aduca.

1:9 Prof etui Ti Tndeamna sa se poc5iasca de pacatele lor, pentru ca mania !ui Dumnezeu sa nu se abata peste ei.

1:10 Domnul ostirilor doreste ca cine-va sa inchida usile templului, ca sa Tnceteze jertfele, deoarece jertfele erau total inacceptabile Tnaintea Sa.

1:11 Dar Domnul isi va razbuna numele... printre Neamuri, chiar daca pro-priul Sau popor refuza sa-L cinsteasca.

1:12-14 Evreii dispretuiau lucrurile sacre de la templu si se saturasera sa-L mai slujeasca pe Domnul. Un Western avea sa vina peste toti cei ce aduceau lui Dumnezeu jertfe fiecum, animale cu dcsfecte. Motivul este faptul ca Domnul ostirilor este un Rege maret si numele Sau trebuie sa fie de temut printre natiuni.

C. Condamnarea preotilor (2:1-9)

Preotii sunt avertizati solemn ca vor

avea parte de o cumplita judecata daca nu se vor pocai si nu-si vor Tndrepta purtarea. Apoi Ii se aminteste ca preotii din vechime au fost credinciosi legamantului incheiat de Dumnezeu cu Levi, dar acum iata ca preotii s-au stricat de tot si astfel Dumnezeu i-a facut sa fie dispretuiti ?i injositi inaintea intregului popor.

D. Divorturile si casatoriile mixte

(2:10-16)

2:10-12 In continuare este abordata tema divortului si a casatoriilor cu sotii provenite dintre paganii idolatri. Locuitorii din Iuda s-au purtat perfid, casatorindu-se cu straini si astfel distrugand solidaritatea lor nationals. Cei ce s-au Incurcat Tn casa-torii mixte aveau sa fie nimiciti.

2:13-16 Oamenii plangeau la altar, pentru faptul ca Domnul nu le mai accepta cu bunavointa jertfele. \$i oare de ce? Pentru ca Domnul fusese manor la casatoriile lor, pe care ei erau acum atat de grabiti sa le destrame. Dorinta Lui fusese ca ei sa con-stituie un neam unitar, un

nealterat, care sa pvoduca descendenti credinciosi, desnartiti de slricaciuniic paganilor. Dumnezeu... uraste divorlul nescriptural si violentele ce rezulta din el. Legatura dintre divort si violenta este explicata de Baldwin dupa cum unneaza:

El vede divorlul exact asa cum cineva si-ar acoperi haina cu violenta* un Hmbaj figurat pentru tot felul de nedreptati erase, care, aseme-nea sangelui unei victime asasinate, isi hisa unna care sa poatii ti vazutii de toti.^

£. Tagaduirea sfinteniei si dreptatii lui

Dumnezeu (2:17)

Ei L-au obosit pe Domnul spunilnd ca Lui nu I-ar pasa de comportarea tuturor celor ce fac rau. Plini de fatarnicie, ei L-au provocat sa intervina, zicand: "Unde este Dumnezeul dreptatii?"

F. Paranteza: Venirea lui Mesia cu judecata (3:1-6)

3:1 In continuare Dumnezeu raspunde la provocarea desantata din versetul precedent. El Isi va trimite' solul Sau, promi-siune ce a avut o prima implinire pardala Tn loan. Botezatorul, dar se va implini pe deplin in. viitor, cand Hie (4:5) va pregati calea Domnului... Solul legamantului pe care-1 doreau ei (nota ironica). Ironia dc aici consta in faptul ca atunci cand Ei' a sosit, Tn cele din urma (Prima Lui Venire). natiunea Israel nu si-a gasit placerea Tn El, ci L-a rastignit.

3:2-4 Ziua venirii Lui va fi A Doua Venire. Domnul va veni pentru a judeca pacatul si cine va ramane Tn picioare? Aceasta slujba curatitoare, Tnfatisata sim-bolic prin curatirea de catre Cristos a templului, isi asteapta Tmplinirea, care va avea loc la a Doua Sa Venire. FHi lui Levi (preodi) vor fi purificati, pentru ca sa poata aduce jertfe de sfintenie si neprihanire care sa-I fie placute Domnului, ca in zilele de odinioara.

3:5 Domnul Ti va pedepsi de asemenea pe **vrajitori**, **adulteri**, **sperjuri**, asupritori ai salariatilor, ai vaduvelor si ai orfanilor, precum §i.pe cei ce Ti alunga pe straini.

3:6 Faptul ca Domnul este Cei ce nu Se schimba explica de ce ira pastrat El Tn viaia pe fiii lui Iacov, si nu i-a nimicit.

G. Alunecarea poporului in pacat (3:7) Domnul Ti invita pe oameni sa se Tntoarca la El, dar ei neaga ca s-ar fi Inde-partat de El, Tnlreband cu fatarnicie: "In ce fel trebuie sa ne intoarcem?"

H. Jefuirea lui Dumnezeu de zeciuieli sj

ofrande (3:8-12)

Sub legea lui Moise israelitii aveau obligatia sa dea o zecime din toate roadele campului §i din animalele lor domestice Domnului (sau puteau sa le rascumpere cu bani si sa adauge o cincime). Zeciuielile erau pe deasupra, adaugandu-se la numeroasele ofrande, .si aveau menirea sa-i facia pe israeliti sa recunoasca ca toate sunt ale lui Dumnezeu si ca El este d&tatorul tuturor bunurilor lor.

NT Ti invata pe credinciosi sa dea Tn mod sistematic, cu mana larga, de buna voie si cu toata inima, si in masura in care Domnul le-a daruit prosperitate, precum si proportional. Dartn Noul Testament nu se pomeneste nicaieri despre zeciuiala. Mai degraba, se sugereaza ca daca un evreu ce traia sub lege dadea a zece parte din tot ce avea, cu cat mai mult trebuie sa dea un crestin, care traieste sub har!

Rasplata celui ce dadea cu credinciosie zeciuiala in Vechiul Testament era bog&tie materiala. Rasplata pentru o ispravnicie credincioasa Tn epoca actuala este sub forma de bogatii spirituale.

A\$adar, El le aminteste de esecul lor de a aduce zeciuieli si ofrande, jefuindu-L ast-fel pe Dumnezeu si atragandu-si un blestem. Daca vor fi credincicsi cu zeciuiala lor, El ii va binecuvSnta cu belsug incredibil de mare, atat de mare meat nu va fi suficient loc ca sa primeasca tot ce vor primi. El Ti va cruta de seceta, de ciuma, de dusmani si de lacuste, facandu-i o binecuvantare pe pamant.

I. Acuzatii false aduse impotriva lui Dumnezeu (3:13-15)

Din nou Domnul Ti acuza ca au rostit cuvinte aspre la adresa Lui, zicand ca nu s-ar merita sa-L slujeasca pe Dumnezeu sau sa ascufte de El. Ei au propovaduit ca cei mSndri, cei rai \$i cei ce-L pun pe Dumnezeu la Tncercare nu numai ca prospers, ci si scapa basma curata.

II. BINECUVANTAREA RAMASITEF SI JUDECAREA CELOR RAI (3:16-4:6)

A. Restaurarea ramasitei credincioase (3:16-18)

Dar era o ramasita de oameni care au ramas fideli lui Iehova. Acestia vor fi crutati si binecuvantati, fiind recunoscLili cacei ce sunt ai lui Dumnezeu, giuvaierelc Sale. William Kelly comentcaza pe aceasla tema:

Evreii insisi nu vor mai ocupa pozitia de a I'i simpli evrei. Ei vor vedea deserUiciunca ocupiirii unui loc exterior si vor pune prei pc ceea ce este de la Dumnezeu. Vor detesia cu atat mai mult pe cei ce sunt riii din pricina tap-tului ca sunt evrei (v. 18)⁴

B. Judecarea celor rai (4:1)

Va veni ziua, ce va arde ca un cupior, cand toti cei mandri si rai vor fi nimiciti, si radacina, si ramura.

C. Venirea lui Mesia pentru ramasita

(4:2,3)

Cei credinciosi vor saluta sosirea **Soarelui Neprihanirii**, care va veni cu **vindecare pe aripile Sale.** Cei care se teni de numele lui Dumnezeu vor triumfa asupra dusmanilor lor, ce vor fi ca cenusa sub picioarele lor.

D. Indemnul final la ascultare,

promisiunea venirii profetului Hie

(4:4-6)

Cartea se Tncheie cu un itulemn de a-si aduce aminte de Legea lui Moise si cu o

promisiune de a-1 trimite pe Hie la Israel inainte de... ziua Domnului. El va produce reforme Tn vietile oamenilor, facan-du-i sa fie pe potriva stramosilor lor credinciosi. fn caz contrar Dumnezeu va Ire-bui sa cerceteze tara-⁵ (sau pamantul) cu un blestem. Cand citesc cartea Maleahi Tn sinagoga, evreii repetaversetul 5 dupa versetul 6, pentru ca sa. nu se Tncheie cartea cu

un blestem. Dar dupa cum remarca Wolf: "Aceast5 mcercare de a induici mesajul nu schimba cu nimic cumplita realitate."⁶

Intrucat noi citim Legamant in lumina mai deplina a Noului Legamant, nu cred ca ar exista o modalitate mai nimerita de Tncheia sectiunea VT Comentariul Biblic al Credinciosului decSt prin a cita ultimul paragraf cucernicul si eruditul comentariu asupra Vechiului Testament redactat de Keil si Delitzsch,7 care are darul de a le reuni intr-un singur tot unitar:

Legea si profetii au marturisit despre Cristos, iar Cristos a venit nu sa distruga legea sau profetii, ci sa le Tmplineasca. Prin urmare, pe Muntele Schimbarii la Fata a lui Cristos au aparut atat Moise, Tntemeietorul legii si media-torul vechiului legamant, c&t si profetul Hie, ca restaurator al legii Tn Israel, ca sa stea de vorba cu Isus in legatura cu decesul Sau pe care urma sa-1 fnfaptuiasca Ierusalim... aceasta fund o marturie practica" pentru apostoli si pentru noi toti ca Isus Cristos, care Si-a dat viata pentru noi, ca sa poarte pacatul nostru si sa ne ras-cumpere din blestemul legii, este Fiul Tatalui, de care trebuie sa ascultam, si ca noi, crezSnd Tn numele Lui, putem deveni copii ai lui Dumnezeu si mostenitori ai vietii vesnice.8

NOTE FINALE

'(Intro) Cuv^ntul *angel* din limba engleza provine din termenul grec *angelos* (sol sau Tnger). Numele cartii provine din termenul ebraic *mala'k*, cu aceleasi sen-suri.

²(Intro) Joyce Baldwin, *Haggai, Zechariah, Malachi,* p. 241.

3(2:13-16)/Wd., p. 241.

4(3:16-18) William Kelly, *Lectures introductory to the Study of the Minor Prophets,* p. 536.

⁵(4:4-6) Acelasi cuvant ebraic *(eretz)* poate Tnsemna *tara* sau *pamant.*

⁶(4:4-6) Herbert Wolf, *Haggai* and *Malachi*, p. 126.

⁷(4:4-6) E demn de subliniat ca lucrarea

in mai multe volume a lui Keil si Delitzsch, desi a fost scrisa cu peste o suta de ani Tn urma, este Tnc5 prezenta pe raf-turile librariilor si bibliotecilor, fiind intens utilizata. Pe cand comentariile rationalistc sunt mereu inlocuite cu altele, continand opinii si mai radicale si lipsite cre-dinta. mai de comentariile ce contin Tnvataturi sanatoase, scrise Tntr-un trainic, Tsi pot dovedi valoarea timp de decenii si chiar secole dupa ce au fost compuse.

8(4:4-6) C. F. Keil, "Malachi," *Biblical Commentary on the Old Testament*, XXVL475.

BIBLIOGRAFIE

Baldwin, Joyce G. Haggai,
Zechariah, Malachi: An
Introduction and Commentary.
The Tyndale Old Testament
Commentaries. Downers Grove,
IL: InterVarsity Press, 1972.

Feinberg, Charles Lee. <u>Habakk.uk</u>, Zephaniah, Haggai and Malachi. New York: American Board of Mission to the Jews, Inc., 1951.

____. *The Minor Prophets.* Chicago:

Moody Press, 1976.

Keil, C. E "Malachi." In *Biblical Commentary on the Old Testament. Vol.* 26. Grand
Rapids: Wm. B. Eerdmans
Publishing Co., 1971.

Kelly, William. Lectures
Introductory to the Study of the
Minor Prophets. London: C. A.
Hammond Trust Bible Depot,
n.d.

Logsdon, S. Franklin. *Malachi* or *Wilt a Man Rob God?* Chicago: Moody Press, 1961.

Morgan, G. Campbell. *The Minor Prophets*. Old Tappan, N.J.: Fleming H. Revel 1 Company, 1960.

Tatford, Frederick A. *The Minor Prophets. Vol. 3.* Editie noua. (3 vol.). Minneapolis: Klock & Klock Christian Publishers, 1982.

Wolf, Herbert. *Haggai and Malachi*. Chicago: Moody Press, 1976.